

بررسی و مقایسه روش‌های مختلف شبیه‌سازی سیستم‌های کنترل شبکه

امیرعلی مهاجرپور^۱، علی کریمپور^۲، ناصر پریز^۳

۱- کارشناس ارشد، مهندسی برق- کنترل، دانشگاه فردوسی مشهد، am_mo62@stu-mail.um.ac.ir

۲- استادیار، گروه برق، دانشگاه فردوسی مشهد، karimpour@um.ac.ir

۳- دانشیار، گروه برق، دانشگاه فردوسی مشهد، n_pariz@ferdowsi.ac.ir

چکیده

در این مقاله روش‌های متفاوت شبیه‌سازی سیستم‌های کنترل شبکه، مورد بررسی قرار گرفته، دقت، سرعت و سادگی هر یک از این روش‌ها، مورد تحلیل قرار می‌گیرند. همچنین مدل هایبرید یک سیستم، که در نرم-افزار MATLAB شبیه‌سازی شده‌است، برای بررسی شبیه‌سازی دینامیک‌های سیستم معرفی می‌گردد. سپس در جهت به کارگیری شبیه‌ساز 2-ns، یک تقریب اول برای دینامیک‌های سیستم پیوسته، به کار برده می‌شود. کارآیی این روش‌ها نسبت به هر دو مجموعه سیستم‌های کنترل شبکه و سیستم‌های کنترل بدون شبکه مورد بررسی قرار می‌گیرد. در انتهای ساختارهای مختلف معماری شبکه و تأثیر هر کدام از عوامل اثر گذارنده آن بر عملکرد سیستم کنترلی از جمله تعداد پلانت‌ها، سایز حافظه‌ی روترهای هر لینک و میزان ترافیکی که بر روی روتر قرار می‌گیرد، بیان می‌شوند.

واژه‌های کلیدی

سیستم‌های کنترل شبکه، شبیه‌ساز 2-ns، مدل‌هایبرید، شبیه‌سازی پایه

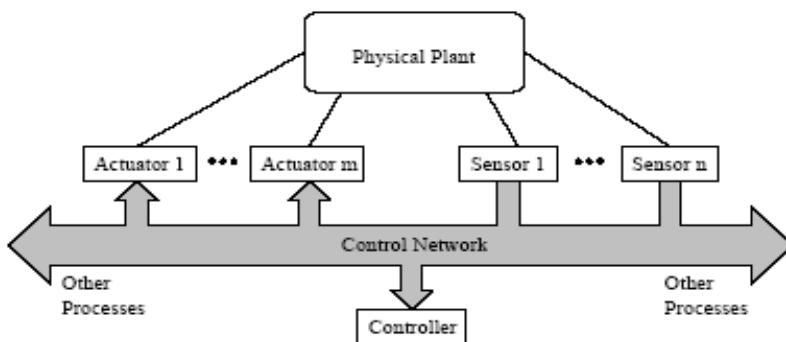
۱- مقدمه

از آنجا که در بسیاری از سیستم‌های کنترلی اجزاء سیستم به صورت توزیع شده می‌باشد، لزوم استفاده از سیستم‌های کنترل شبکه و مدلی برای آنالیز آنها مشخص می‌گردد. برخی از مزایای استفاده از سیستم کنترل شبکه به شرح زیر می‌باشند [۳]:

- قابلیت انتقال بالا.
  - قابلیت پیاده‌سازی در محیط‌های صنعتی.
  - تشخیص توانائی مناسب.
  - قیمت تمام شده ارزان.
- همچنین برخی از مزایای این سیستم‌ها نسبت به سیستم‌های انتقال نقطه به نقطه عبارتند از [۳] :
- افزایش قابلیت اطمینان و آزمون پذیری آسانتر.
  - بالا بردن کارآیی سیستم.
  - کاهش وزن، فضای توان و سیم‌کشی مورد نیاز.

به طور کلی سیستم‌های کنترل فیدبک که در حلقه‌های آنها از یک سیستم شبکه استفاده شده‌باشد، سیستم کنترل شبکه (NCS^(۱)) نامیده می‌شود. شکل (۱) یک سیستم کنترلی شبکه را نشان می‌دهد [۱۶].

سیستم‌های کنترل شبکه به دو نوع اصلی سیستم‌های کنترل شبکه محلی و سیستم‌های کنترل شبکه گسترده تقسیم‌بندی می‌شوند. در سیستم‌های کنترل شبکه محلی، اجزاء به وسیله اتصالات محلی به هم متصل می‌شوند. به طور معمول تعیین پارامترهای تأثیرگذار شبکه بر روی سیستم کنترلی مانند تأخیر و اتلاف اطلاعات در این سیستم‌ها امکان‌پذیر می‌باشند. در مقابل این سیستم‌ها، سیستم‌های کنترل شبکه گسترده می‌باشند، این سیستم‌ها به صورت توزیع شده بود و اجزاء سیستم به وسیله شبکه محلی و اینترنت با هم در ارتباط هستند [۲].

شکل ۱- ساختار سیستم کنترلی شبکه

$$h_i = H, \quad i \in \{1, \dots, N\},$$

$$t_i[k] = \left(k + \frac{i-1}{N} \right) h_i, \quad i \in \{1, \dots, N\}.$$

به طوری که h_i پریود نمونه برداری از پلات i ام، $t_i[k]$ زمان k ام این نمونه از پلات i ام، H پریود نمونه برداری در طراحی سیستم و N تعداد پلاتها را مشخص می کنند. شکل (۳) تنظیم زمان بندی نمونه های پلاتها را در حالت غیر تصادفی (ثابت) نشان می دهد. همان طور که مشاهده می شود، زمان انتقال هر بسته از پنهانی باند در نظر گرفته شده برای آن کوچکتر است. به طور دقیق تر:

$$\frac{P}{\eta} < \frac{H}{N}$$

به طوری که P سایز بسته ها، η پنهانی باند سیستم کنترل شبکه و H و N همان مقادیر قبل می باشند. اگر این فرض درست نباشد، اتلاف اطلاعات رخ خواهد داد.

در حالت زمان بندی تصادفی زمان های نمونه برداری تصادفی می باشند. پلات دارای یک پریود نمونه برداری 20% بزرگتر یا کوچکتر از پریود نمونه برداری طراحی بوده و زمان بندی در طول مدت پریود نمونه برداری به صورت تصادفی می باشد. پریود نمونه برداری و زمان های نمونه برداری پلات اول به فرم حالت ثابت (غیر تصادفی) انتخاب می شوند.

$$h_1 = H$$

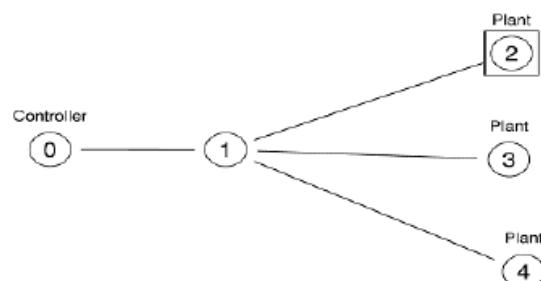
$$t_1[k] = kh_1$$

سپس برای پلات i ام مقادیر تصادفی $P_i \in [0.8, 1.2]$ و $\eta_i = [0, 1]$ در نظر گرفته شده، برای هر پلات داریم:

۲- ساختار سیستم کنترل شبکه

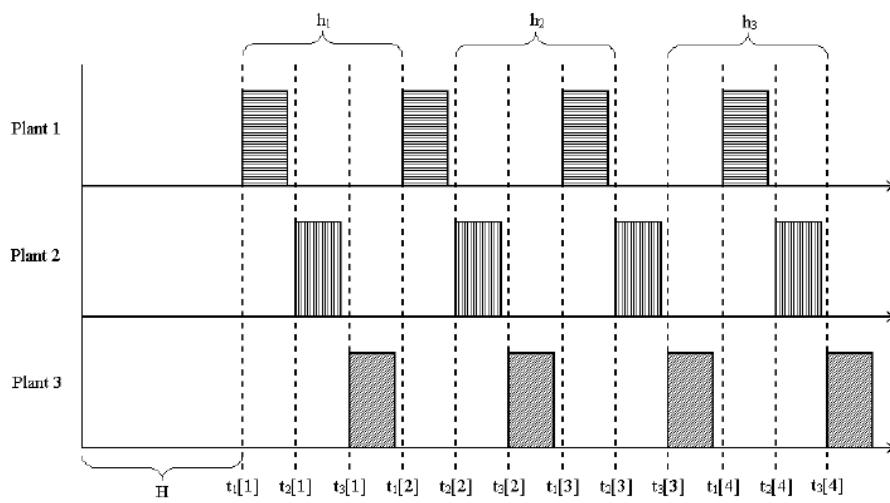
- کنترل کننده، سنسورها و عملکردها یک سیستم کنترل شبکه به عنوان گره های شبکه کامپیوتری در نظر گرفته می شوند، برخی عوامل مؤثر در عملکرد سیستم کنترل شبکه عبارتند از:
  - تعداد پلاتها.
  - سایز حافظه روترهای هر لینک.
  - میزان ترافیکی که بر روی روتر قرار می گیرد.

شکل (۲) ساختار یک سیستم کنترل شبکه را با ۳ پلات و یک کنترل کننده نشان می دهد. کنترلر در گره صفر، روتر در گره یک و پلات ها در گره های ۲، ۳ و ۴ قرار گرفته اند.

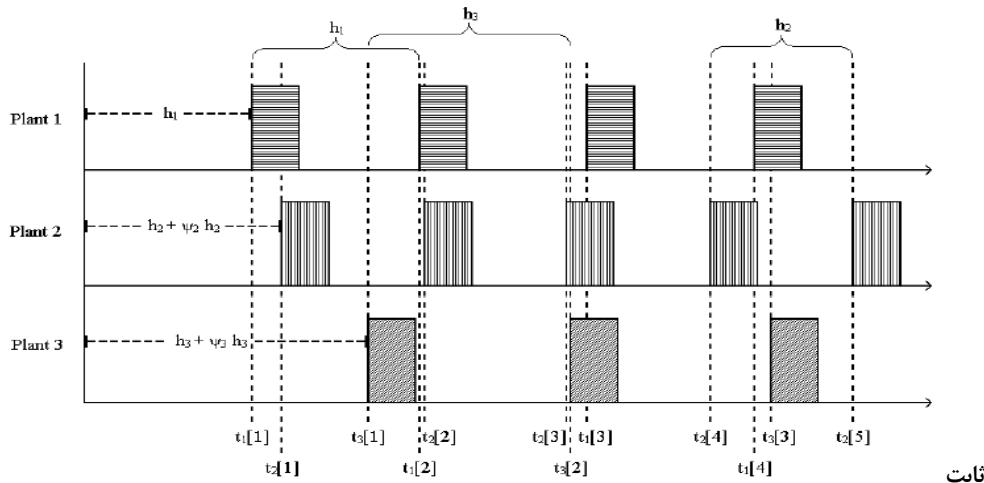

شکل ۲- نمونه ساختار سیستم کنترل شبکه با ۳ پلات

برای زمان بندی انتقال نمونه های پلات، دو حالت تصادفی و ثابت وجود دارد. در حالت ثابت، پلات ها برای طراحی، دارای یک پریود نمونه برداری مشابه می باشند و بسته ها در فاصله های زمانی مساوی منتقل می شوند، به عبارت دیگر پریود نمونه برداری و زمان های نمونه برداری به صورت زیر می باشند:

شکل ۳- تنظیم زمان‌بندی حالت

شکل ۴- زمان‌بندی حالت تصادفی

کنترلی وجود دارد. همچنین بسته‌های زیادی برای شبیه‌سازی عوامل گستره در یک سیستم شبکه وجود دارد. هدف در شبیه‌سازی سیستم‌های کنترل شبکه، شبیه‌سازی هم زمان هر دو مورد یعنی دینامیک‌های سیستم و عوامل شبکه می‌باشد.

TRUETIME - ۳-۱

TRUETIME یک بسته نرم‌افزاری مطلب/سیمولینک است که توسط هنریکسون نوشته شده است و شبیه‌سازی رفتار موقتی هسته‌های چند برنامه‌ای^۱ و لحظه‌ای^۲ که شامل برنامه‌های کنترلی است را انجام دهد [۵ و ۶].

محیط شبیه‌سازی TRUETIME دو بلوک شبیه‌سازی را ارائه می‌نماید (یک بلوک کامپیوتری و یک بلوک شبکه) که هر دو

$$h_i = \rho_i H, \quad i \in \{2, \dots, N\}, \quad P_i \in [0.8, 1.2)$$

$$t_i[k] = (k + \psi_i) h_i,$$

$$i \in \{2, \dots, N\}, \quad k = \{1, \dots\}, \quad \psi_i = [0, 1).$$

شکل (۴) تنظیم زمان‌بندی نمونه‌های پلانتها را در حالت تصادفی نشان می‌دهد. نمونه‌برداری پلانتها به صورت تصادفی، باعث کاهش پهنای باند می‌شود، همچنین پهنای باند در زمان‌های مختلف می‌تواند متفاوت باشد [۴].

۳- روش‌های مختلف شبیه‌سازی سیستم‌های کنترل شبکه

راههای زیادی برای شبیه‌سازی دینامیک‌های یک سیستم

مشخص را برای کد کردن دینامیک‌های پلات، فهرست‌بندی ساده، محاسبات کنترلی و فهرست‌بندی در کد TCL از ns-2 فراهم کرده است.

استفاده از این روش بسیار آسان می‌باشد، اما نیاز به شبیه‌سازی پلات به‌طور جداگانه می‌باشد. دو روش به کار رفته در این زمینه عبارتند از:

الف - حل از طریق یک بسته واسطه^۶:

پلات‌های خطی را می‌توان با به‌کارگیری حل کننده خارجی شبیه‌سازی نمود. یک حل کننده خارجی^۷ نامیده می‌شود و یک ابزار تک‌منظوره برای محاسبه حل یک معادله دیفرانسیل، را به کار می‌برد. همچنین می‌توان از مطلب برای حل ODE چند بعدی، مشابه حالتی که معادله دیفرانسیل $\ddot{x} = Ax + Bu$ را حل می‌کند، برای یک سیستم کنترل شبکه داده شده، استفاده نمود. در این حالت مقادیر جدید از حل کننده خارجی حاصل می‌شوند و از فرمول:

$$x(t_f) = e^{A(t_f-t)} \left(x + \int_t^{t_f} e^{-As} B ds u \right), \quad (1)$$

به‌دست می‌آیند. از آنجایی که تکنیک‌های انگرال‌گیری عددی برای سرعت عمل به کار می‌روند، مقادیری که از مطلب به‌دست می‌آیند، تقریبی می‌باشند. این روش تاحدی کند می‌باشد، زیرا به عنوان یک هسته، برنامه بایستی هر دفعه مجددآغاز شود و به همین علت حل کننده ODE خارجی نامیده می‌شود، این روش نتایج دقیق تولید می‌کند که براحتی قابل کد شدن هستند.

ب - اولر مرتبه یک جدید^۸:

پلات‌ها را همچنین می‌توان با استفاده از اولر مرتبه یک در کنار کد ns-2 شبیه‌سازی کرد. در هر گام زمانی^۹ (که مقداری کوچکتر از سرعت نمونه‌برداری است)، $\frac{dy}{dx}$ از معادلات حالت تخمین زده شده و در طول گام زمانی اعمال می‌گردد. این روش از نظر دقت عموماً به اندازه روش‌های ذکر شده‌ی قبلی نیست ولی در مقابل اندکی سریعتر می‌باشد. به بهای از دست دادن سرعت پروسه ODE می‌توان با انتخاب دوره زمانی به طور دلخواه، به روش حل قدیم نزدیک گردید. پلات‌های غیرخطی را نیز می‌توان با این روش شبیه‌سازی نمود.

عموماً روش‌های تقریبی تنها روش‌های شبیه‌سازی یک پلات غیرخطی هستند. تقریب‌های دیگر از جمله تقریب درجه بالای

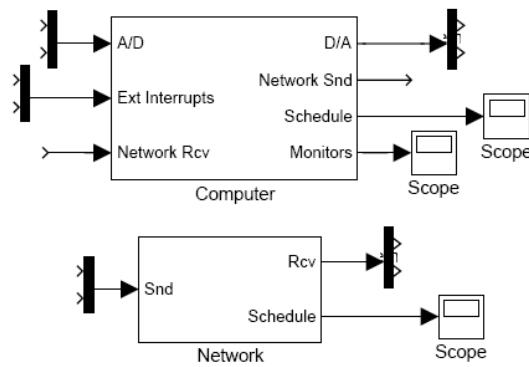
event_drive هستند، بلوك کامپیوتی فعالیت یک کامپیوت کنترل را شبیه‌سازی می‌کند که از آن جمله، اجرای برنامه و سوئیچینگ برای رشته‌های مشخص شده توسط کاربر و اینترپرایت‌های دستی می‌باشد. بلوك شبکه، دینامیک‌های شبکه را شبیه‌سازی می‌کند و بر مبنای آن پارامترهایی می‌باشد که برای مشخص وارد می‌نماید، مشابه ساختار پیام و یکتابع تقدم که برای کاربر کردن اولویت ترافیکی به کار می‌رود. شکل (۵) این دو بلوك را در محیط شبیه‌سازی TRUETIME نشان می‌دهد.

بلوك شبکه به‌اندازه کافی برای شبیه‌سازی انواع مختلف شبکه‌ها، که شامل شبکه‌های بر مبنای CAN و بر مبنای اینترنت می‌باشند، از قابلیت انعطاف مناسبی برخوردار می‌باشد.

اما در حالت عمومی بلوك شبکه برای TRUETIME برای شبیه‌سازی شبکه‌های دلخواه و پیچیده‌ی اینترنت و شبکه‌های بر مبنای IP کافی نمی‌باشد.

۲-۳- شبیه‌ساز ns-2

این شبیه‌ساز یک بسته شبیه‌سازی شبکه می‌باشد که توسط بخش علوم اطلاعات دانشگاه کالیفرنیای جنوبی ارائه شده است [۷]. ns-2 شبیه‌سازی قوی و بسیاری را برای شبیه‌سازی انواع مختلف شبکه‌ها و ساختارهای شبکه‌ای ارائه می‌کند و انواع مختلف گره‌ها و ترافیک‌های شبکه‌ای را دارا می‌باشد. همچنین نوع توزیعی

شکل ۵- بلوك‌های محیط شبیه‌سازی

ns-2 شامل ابزارهای مفید برای مطالعه شبکه‌ها می‌باشد که یک اینیمیشن ترافیکی در یک شبکه را ارائه می‌نماید.

شبیه‌ساز ns-2 برای شبیه‌سازی دینامیک‌های پیوسته و گسسته سیستم‌های پیچیده خطی و غیرخطی بسط یافته است. این شبیه‌سازی از طریق بسته عامل/پلات^{۱۰} به انجام می‌رسد و یک راه

حالات پیوسته را وقتی از سیستم نمونه‌برداری می‌شود، بیان می‌کند، یک تایمر بوده و $t \in R$ مقدار لحظه‌ای سیگنال کنترل و $u_h \in R$ که مقدار جدید سیگنال کنترل، هنگامی که در کنترلر محاسبه می‌شود و قبل از آنکه به عملگر برسد، را شامل می‌شوند. در این مدل، τ_{sc} تأخیر سنسور نسبت به کنترلر را مشخص می‌کند، τ_{ca} تأخیر کنترلر به عملگر را دربردارد، h پریود نمونه‌برداری سیستم، A و B ماتریس‌های سیستم و K ماتریس فیدبک می‌باشند. در این مدل باید $h \geq \tau_{sc} + \tau_{ca}$ باشد، به عبارت دیگر، کل تأخیر از سنسور تا کنترل کننده و از کنترل کننده تا عملگر باید کمتر از پریود نمونه‌برداری باشد. اگر تأخیرها کران‌دار باشند به عنوان مثال $\alpha h \geq \tau_{sc} + \tau_{ca}$ برای $\alpha \in Z^+$ و $\alpha > 1$ سیستم را می‌توان با اضافه کردن حالت‌ها و متغیرهای جدید در جهت بیان اثر تأخیر مدل نمود. به عنوان حالت اولیه اگر سیگنال کنترل صفر گردد، برای مدت یک پریود نمونه‌برداری سیستم در حالت انتظار^{۱۱} باقی می‌ماند. این حالت بسیار شبیه رفتار شبیه‌ساز ns-2 می‌باشد (صورت اولیه سیگنال کنترلی وجود ندارد). در زمان h نمونه‌های سیستم ثابت شده‌است و سیستم حالت نمونه‌برداری شده به خود می‌گیرد و زمان صفر می‌شود. اگر بسته نمونه از دست برود، سیستم تا زمان پریود نمونه‌برداری بعدی به حالت انتظار بر می‌گردد. و در صورتی که بسته از دست نرود بعد از زمان تأخیر سنسور به کنترلر، یک سیگنال کنترل جدید محاسبه می‌شود که وابسته به مسیر فیدبک می‌باشد، سیستم به حالت ارسال^{۱۲} می‌رود. سپس، بعد از تأخیر کنترلر نسبت به عملگر، سیگنال کنترل واقعی به مقدار جدیدش بازیابی^{۱۳} می‌شود و سیستم به حالت انتظار بر می‌گردد.

نتایج: با به کارگیری مدل هایبرید سیستم، می‌توان دقت شبیه‌سازی دینامیک‌های شبکه را برای روش‌های مشخص قبل چک نمود. در مورد دینامیک‌های شبکه (ارسال یا دریافت اطلاعات و تلفات اطلاعات) می‌توان از شبیه‌سازی شبکه بر مبنای ns-2 استفاده نمود. برای به دست آوردن نتایج، شبیه‌سازی، وقتی عرض باند T در شبکه بیشتر از نقطه اشباع باشد و قسمت عمده‌ای از بسته‌های اطلاعاتی سنسور تا کنترلر از صفحه خارج شوند، انجام می‌گردد. ابتدا دقت تقریب‌های خطی سیستم پاندول معکوس بررسی می‌گردد.

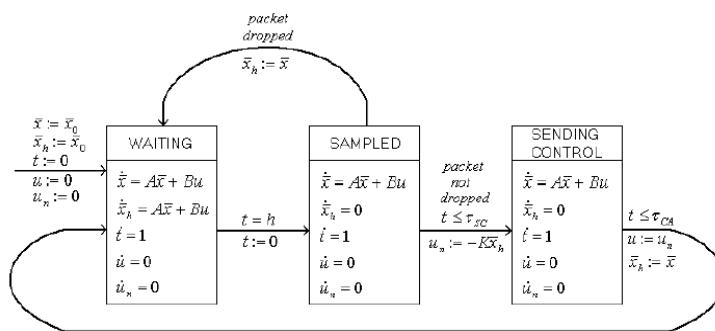
رانگ - کوتا را می‌توان برای دقت بیشتر به کار برد.

۳-۳- شبیه‌سازی‌های نرم افزار MATLAB

روش کار دیگری نیز وجود دارد که MATLAB برای آنالیز سیستم‌های کنترل شبکه ارائه کرده است. اگرچه بدون به کارگیری بسته‌های مخصوص (مثل TRUETIME) نمی‌توان به راحتی دینامیک‌های شبکه را در MATLAB شبیه‌سازی نمود، ولی می‌توان دینامیک‌های پلات را برای چک کردن دقت شبیه‌سازی و مقایسه روش‌های شبیه‌سازی مشترک، شبیه‌سازی نمود.

شبیه‌سازی Naive (ساده): یک روش ساده شبیه‌سازی بوده که تقریب اولر مرتبه یک را برای شبیه‌سازی به کار می‌برد و در طول زمان تکرار می‌شود. از تقریب خطی برای معادلات سیستم پلات‌های غیرخطی یک پریود ثابت نمونه‌برداری، یک تأخیر ثابت و بدون اتلاف اطلاعات استفاده می‌کند. اگر چه خروجی دقیق نمی‌باشد (نسبت به عدم دقت نسبی روش اولر، امکان از دست دادن بسته‌ها در شبیه‌سازی ns-2 و تأخیر متغیر)، این روش یک راه سریع و نه چندان واضح، برای چک کردن این که نتایج شبیه‌سازی در محدوده درست جواب هستند، را به دست می‌دهد. زمانی که یک فایل برای یک سیستم کنترل شبکه داده شده ایجاد می‌شود، می‌توان خروجی آن را با خروجی شبیه‌سازی Naive مقایسه نمود. **شبیه‌سازی هایبرید^{۱۴} سیستم‌ها:** برای شبیه‌سازی می‌توان از مدل هایبرید سیستم‌ها بهره گرفت. یک سیستم هایبرید سیستمی است که شامل دینامیک‌های گستته و پیوسته می‌باشد.

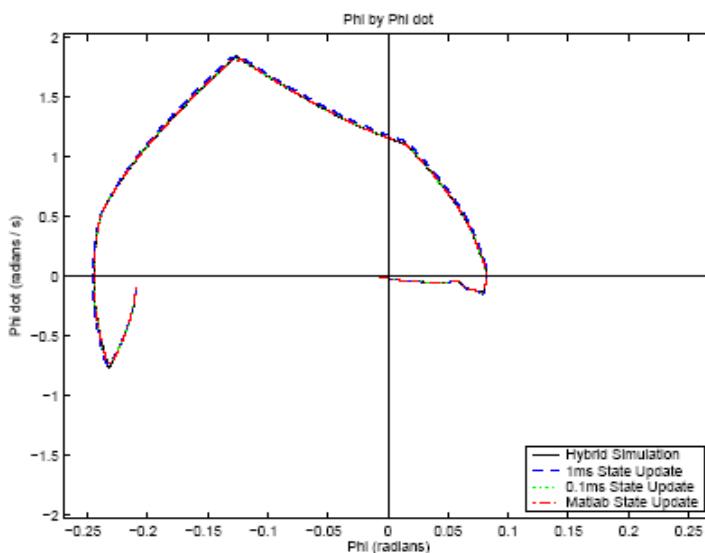
روش هایبرید با ایده‌ی یک سیستم کنترل شبکه کاملاً هم‌خوانی دارد، به طوری که یک سیستم کنترل شبکه شامل هر دو دینامیک پیوسته و گستته، سنسورها، کنترلرها، عملگرها و ارتباطات شبکه‌ای، در این سیستم می‌توانند به عنوان وقایع گستته مدل شوند^[۸]. اگر دینامیک‌های سیستم کاملاً مشخص شوند، مدل هایبرید سیستم را می‌توان مستقیماً به کار برد. شکل(۶) مدل هایبرید یک سیستم کنترل شبکه با دینامیک‌های خطی، را نشان می‌دهد. متغیرهای حالت برای این مدل عبارتند از $\bar{x} \in R^n$ (که مقدار لحظه‌ای متغیرهای حالت پیوسته را شامل می‌شود) و $\bar{x}_h \in R^n$ که برای نمونه‌برداری به کار می‌رود و مقدار متغیرهای

شکل ۶- مدل هایبرید یک سیستم کنترل شبکه

مطلوب بیان می‌کند. در این شبیه‌سازی خطی سیستم‌ها و شبیه‌سازی هایبرید و حل خارجی ODE نتایج نزدیک بهم و مشخصی دارند. همچنین روش اولر با گام زمانی ۱۰۰ میلی‌ثانیه بسیار به روش‌های ذکر شده نزدیک می‌باشد.

شکل (۷) شبیه‌سازی هایبرید سیستم را برای سیستم پاندول معکوس نشان می‌دهد [۹]. (1ms state update) یک تقریب اولر با گام زمانی، ۱ میلی‌ثانیه را مشخص می‌کند، (0.1ms state update) یک تقریب اولر با گام زمانی ۰.۱ میلی‌ثانیه را در بردارد. update update (matlab state update) حل خارجی (matlab state update) را با به‌کارگیری کد

شکل ۷- نتایج شبیه‌سازی برای پاندول معکوس

حل کننده‌های ^{۱۴} دیده نمی‌شود، به عبارت دیگر قابلیت تحلیل در برخی زمان‌های رخ دادن و قایع راه ندارند. در شکل (۸) می‌توان گوشش‌ها را از یک نمای نزدیک مشاهده کرد.

جدول ۱- زمان اجرای روش‌های متفاوت شبیه‌سازی

روش شبیه سازی	مدت اجرا (ثانیه)
External ODE Solution	1055
Euler, 1ms	13
Euler, 0.1ms	100

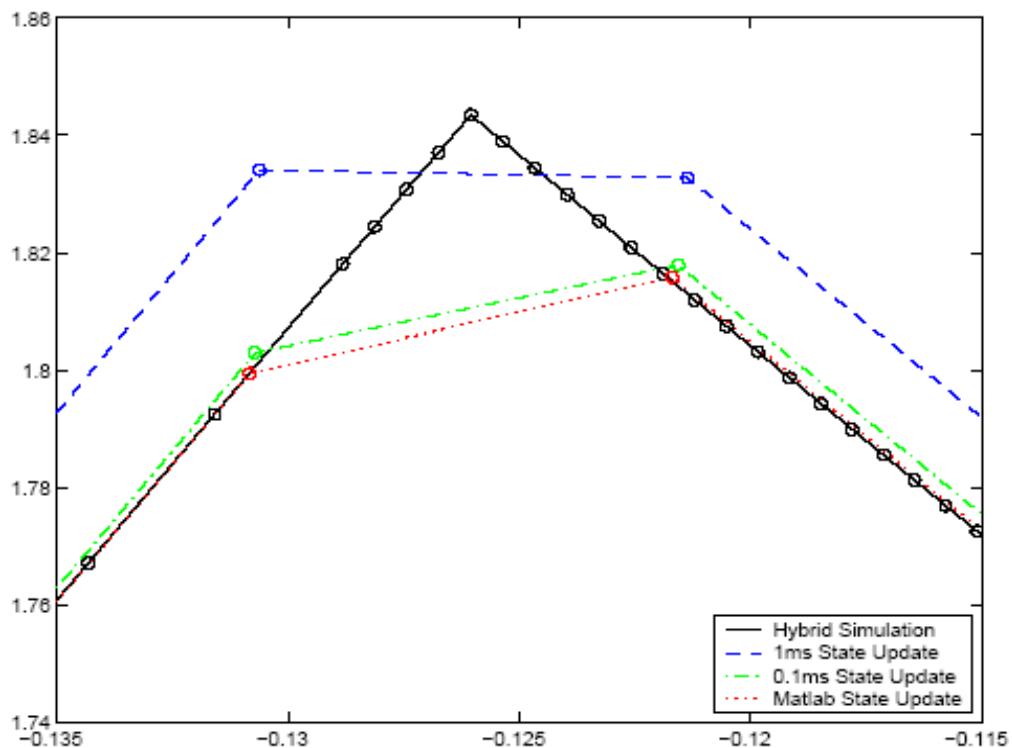
همچنین در شکل (۹) شبیه‌سازی‌های متفاوت سیستم پاندول معکوس با معادلات سیستم غیرخطی مقایسه می‌گردد. در

تقریب اولر با تایم استپ ۱ میلی‌ثانیه روشنی با کمترین دقت است اما همان‌طور که ملاحظه می‌شود، هنوز نتایج دقیق و قبل انتظاری را دارا می‌باشد.

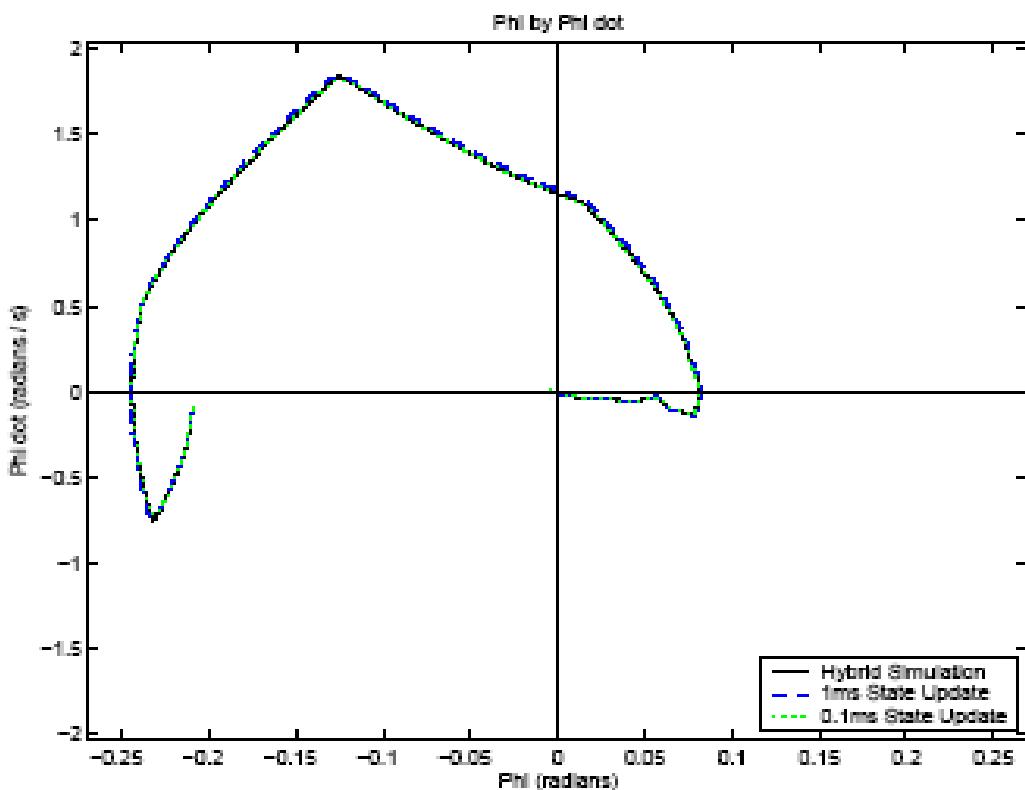
با توجه به این واقعیت که شبیه‌سازی بر مبنای ns-2 به صورت پریویدیک از خروجی نمونه‌برداری می‌کند، معمولاً در حالات سیستم مثل دریافت بسته‌های کنترل و اعمال پریویدیک) بین لحظات نمونه‌برداری تغییراتی اتفاق می‌افتد. بدین خاطر، شبیه‌سازی هایبرید در نمودار فاز، «گوشش‌ها» را نشان می‌دهد (با توجه به دقت حل کننده ODE مطلب در ردیابی واقعی). این مورد در سایر

روش‌های شبیه‌سازی خطی (حل ODE خارجی و اولر خطی با استپ تایم 1ms) با شبیه‌سازی هایبرید سیستم با دینامیک‌های خطی مقایسه شده است؛ همچنین روش‌های غیرخطی (تقریب غیرخطی اولر با زمان‌های استپ 1ms و 0.1ms) با شبیه‌سازی هایبرید سیستم با دینامیک‌های غیرخطی مقایسه شده است.

شبیه‌سازی‌های غیرخطی، تقریب اولر با گام زمانی 100 ms به خروجی هایبرید نزدیک است. با بزرگ کردن گام زمانی در روش اولر به نتایج خوبی می‌رسیم، ولی دقیق نمی‌باشد. به دلیل دقت بالا و قدرت حل کننده ODE مطلب در ریاضی واقع، فرض بر آن است که شبیه‌سازی هایبرید دقیق‌ترین شبیه‌سازی برای دینامیک‌های سیستم می‌باشد. برای اندازه‌گیری دقت سایر روش‌ها، می‌توانیم بردارهای حالت آنها را با شبیه‌سازی هایبرید مقایسه نماییم.

شکل ۸- نمودار فاز در «گوشدها»

شکل ۹- شبیه‌سازی‌های پاندول معکوس با معادلات

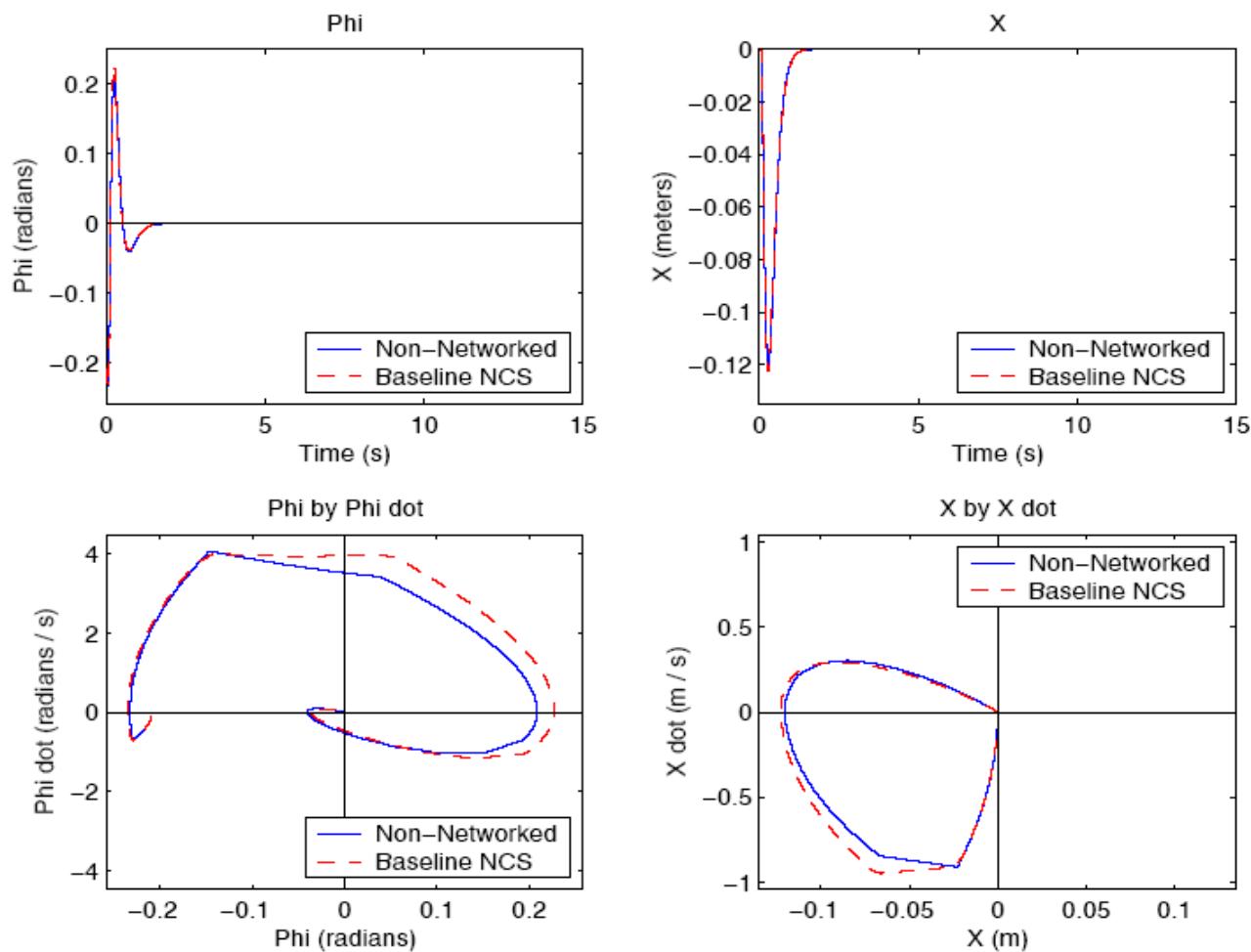
شبکه نشده، نشان می‌دهد. نتایج این بررسی پایه، تأخیرهای ثابت و کوچک سنسور به کنترل‌کننده و کنترل‌کننده به عملگر (هر کدام به میزان $1/51\text{ms}$) را نسبت به تأخیرهای ثابت انتقال در طول مسیرهای شبکه مشخص می‌سازد. این تأخیرها باعث شود که حالت سیستم پاندول معکوس متفاوت با سیستم شبکه نشده در یک نقطه و زمان مشخص باشد. این تفاوت در حالت سیستم، تفاوت در سیگنال کنترل را موجب می‌شود، که در حقیقت این سیگنال تعییر یافته به سیستم اعمال می‌شود. شکل (۱۱) حالت سیستم و سیگنال کنترل را برای سیستم پیج کنترل نشان می‌دهد [۹]. خطاهای در حالت سیگنال کنترل به میزان اندکی از نتایج حاصله برای پاندول معکوس، کوچکتر هستند. دلیل آن این است که سیستم پیج کنترل در مقایسه با پاندول معکوس دینامیک‌های کنترلی دارد و حساسیت کمتری نسبتاً به تأخیر دارا می‌باشد.

در جدول (۱) زمان اجرای روش شبیه‌سازی بیان شده است. چارچوب کاری شبیه‌سازی بر مبنای ns-2، بسته عامل/پلانت را به کار می‌برد و انعطاف‌پذیرترین روش در شبیه‌سازی دینامیک‌های پلانت و شبکه‌های پیچیده دلخواه می‌باشد. در مجموع برای شبیه‌سازی دقیق دینامیکی سیستم می‌توان هر کدام از روش‌های فوق را به کار برد. اگرچه روش‌های فوق الذکر با حداقل دقت می‌باشند اما تقریب درون خطی اول با تایم‌استپ 1ms بهترین دقت را با توجه به زمان شبیه‌سازی می‌دهد.

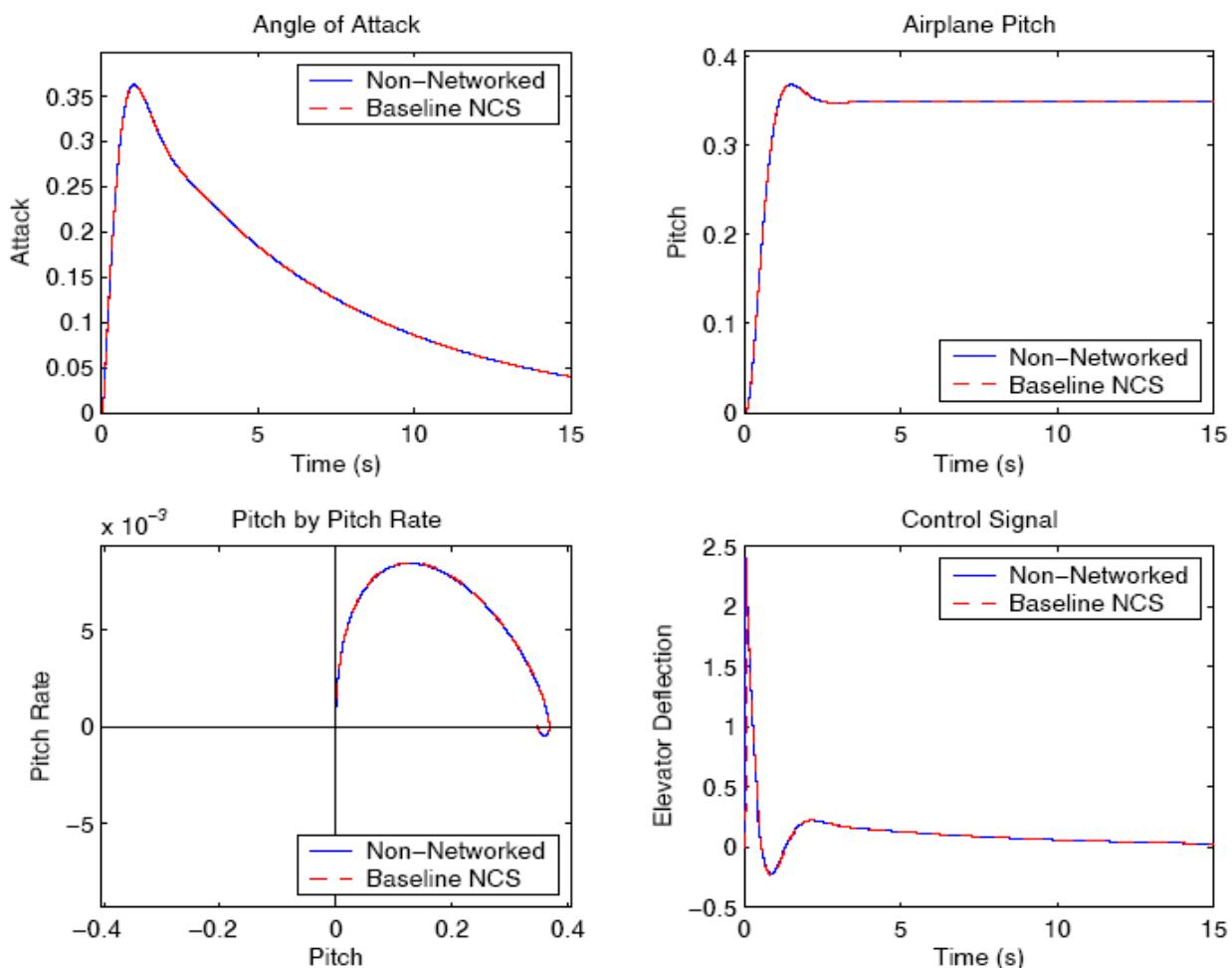
۴- شبیه‌سازی‌های پایه

به عنوان اولین گام برای درک تأثیر شبکه بر یک سیستم کنترلی، کارایی یک سیستم کنترل شبکه «ایده‌آل» در مقابل یک سیستم گسسته با زمان و شبکه نشده مقایسه می‌شود. ابتدا سیستم پاندول معکوس فقط با یک پلانت از شبکه شبیه‌سازی شده است (که پریود نمونه برداری 50ms می‌باشد).

شکل (۱۰) سیستم حالت پایه را در برابر سیستم پاندول معکوس

شکل ۱۰- مقایسه سیستم پاندول معکوس در حالت پایه و شبکه نشده

شکل ۱۱- مقایسه سیستم پیچ کنترل در حالت پایه و شبکه نشده

تأخیرهای سنسور به کنترل کننده و کنترل کننده به عملگر مشخص می‌باشدند.

وقتی صفر شروع به پرشدن می‌کند، تأخیر سنسور به کنترل زیاد شده و بسته‌های جدیدالورود، در حافظه باقی مانده تا صفحه خالی گردد، همچنین زمانی که صفر پر گردید، از دست رفتن بسته‌ها آغاز می‌شود، اگرچه سیستم در لبه اشباع عرض باند قرار دارد و همراه با تأخیرهای مختلف، اتلاف اطلاعات نیز وجود دارد، سیستم پاندول معکوس کارایی شبیه به سیستم پایه را نشان می‌دهد.

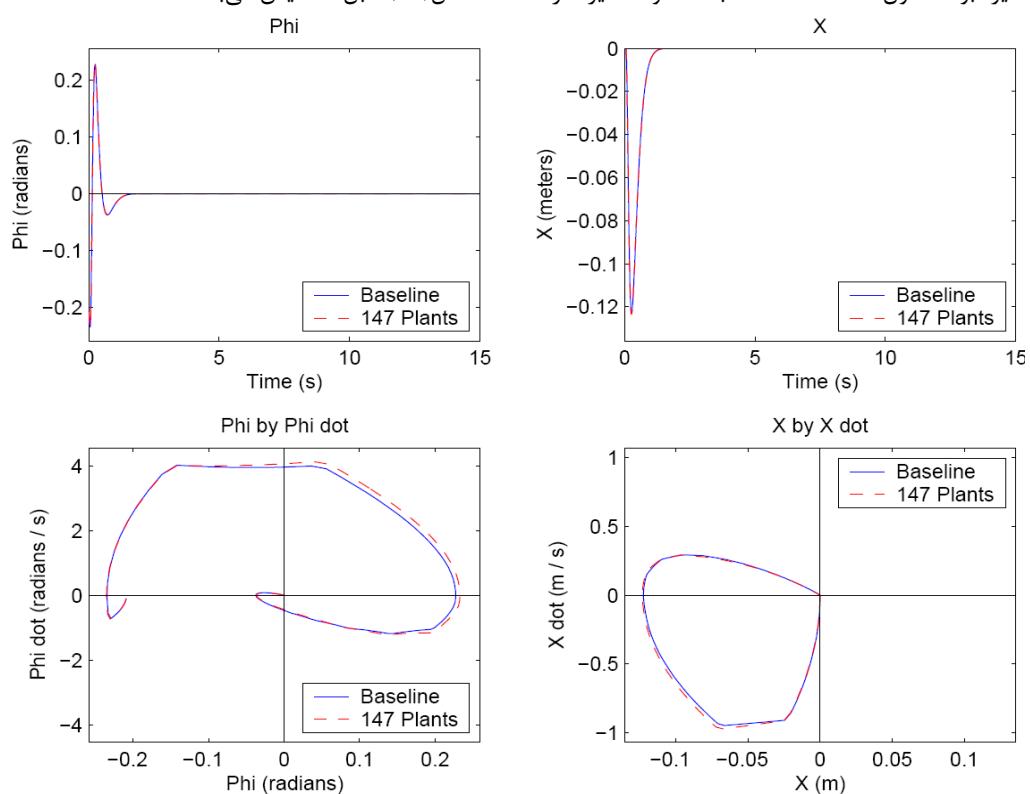
شکل (۱۴) حالت سیستم پیچ کنترل را وقیع ۱۴۷ پلانت در شبکه با یکدیگر در ارتباط می‌باشند را نشان می‌دهد [۹]. حالت سیستم به سیستم پایه نزدیک می‌باشد اگرچه تأخیرهای سنسور به کنترل آن طولانی‌تر و متغیر با زمان می‌باشد. با توجه به اینکه هر دو سیستم در یک پریود نمونه‌برداری شده و دارای بسته‌های

۵- پلاتهای متعدد

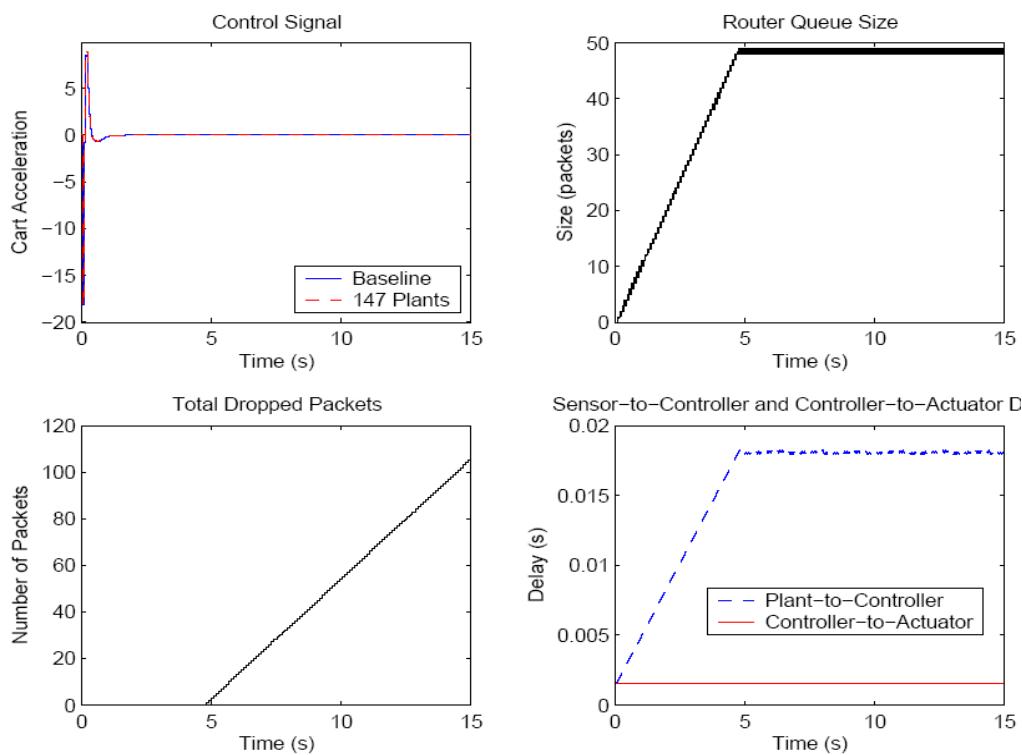
در شبیه‌سازی پایه در سیستم کنترل شبکه، تنها گره‌هایی که به شبکه متصل شده‌اند، کنترل کننده و پلانت مورد نظر می‌باشند. این ترکیب عرض باند کمتری از سیستم را به کار می‌برد. بهمنظور استفاده بیشتر از عرض باند، سیستم کنترل شبکه با ۱۴۷ پلانت که به کنترل کننده متصل شده‌اند، شبیه‌سازی شده است. فهرست نمونه‌های پلانت در شبکه بر مبنای غیر رندم تنظیم شده است، شکل (۱۲) کارایی سیستم پاندول معکوس را در زمانی که ۱۴۷ پلانت به شبکه متصل می‌گردند، نشان می‌دهد [۹]. در این حالت، عرض باند خط‌اندکی افزایش می‌یابد. به این دلیل، بعضی بسته‌ها از سنسور تا کنترل کننده از دست می‌روند.

شکل (۱۳) سیگنال کنترل این سیستم را نشان می‌دهد که در آن تعداد بسته‌های در صفحه، تعداد بسته‌های از دست رفته در خط و

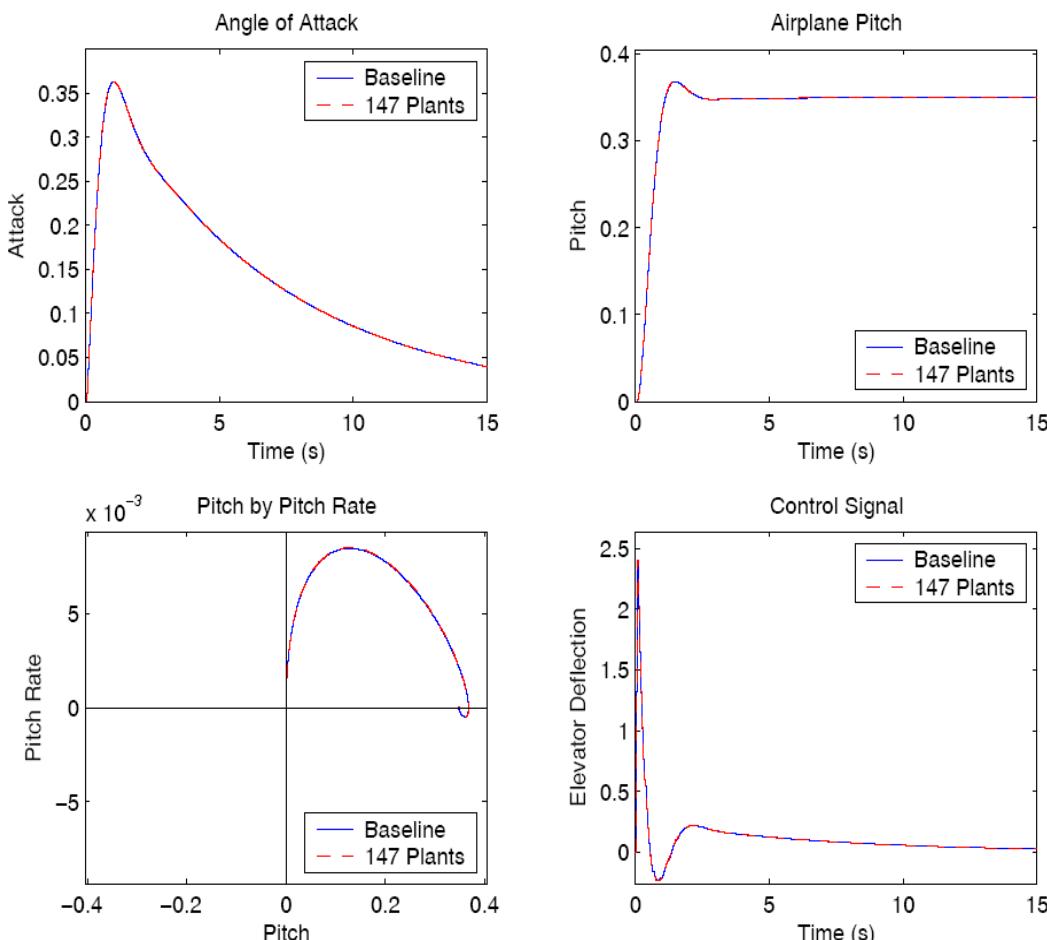
شکل(۱۴) قابل تشخیص می‌باشد.

شکل ۱۲- مقایسه سیستم پاندول معکوس در حالت پایه و ۱۴۷ پلانت

شکل ۱۳- سیگنال کنترل و نحوه تأخیر و اتلاف اطلاعات در سیستم پاندول معکوس

شکل ۱۴- مقایسه سیستم پیج کنترل در حالت پایه و ۱۴۷ پلات در شبکه

روش‌های ذکر شده با حداقل دقت می‌باشند، تقریب درون خطی اولر با تایم استپ ms ۱ بهترین دقت را با توجه به زمان شبیه‌سازی می‌دهد.

۷- مراجع

- [1] G. C. Walsh, Ye. Hong, and L. Bushnell **Stability Analysis of Networked Control Systems**, in Proc. American Control Conf, SanDiego, CA, June 1999, pp.2876-2880.
- [2] G. Zhang, G. Wang and Q. Song, "Analysis and Design of Networked Control Systems", Information and Control, Vol. 36, No. 3, pp. 371-379, 2007 (in Chinese).
- [3] Wei Zhang "Stability Analysis of Networked Control Systems", PhD. thesis, Case Western Reserve University, 2001.
- [4] Computer networks by S. Tanenbaum, (book,1997).

۶- نتیجه‌گیری

در این مقاله با معرفی ساختار سیستم‌های کنترل شبکه و بررسی مختصر عملکرد آنها، جدیدترین روش‌های شبیه‌سازی این سیستم‌ها معرفی، روش کار در هر کدام مورد بررسی قرار گرفته و با هم مقایسه گردید. نتایج زیر مشاهده شد:

در روش مدل هایبرید سیستم، دقت بالا بوده و می‌توان با استفاده از آن دقت شبیه‌سازی دینامیک‌ها را برای سایر روش‌ها چک نمود. در مورد دینامیک‌های شبکه (ارسال یا دریافت اطلاعات و تلفات اطلاعات) می‌توان از شبیه‌سازی شبکه بر مبنای ns-2 استفاده نمود.

چارچوب کاری شبیه‌سازی بر مبنای ns-2 انعطاف‌پذیرترین روش در شبیه‌سازی دینامیک‌های پلات و شبکه‌های پیچیده‌ی دلخواه می‌باشد. در مجموع برای شبیه‌سازی دقیق دینامیکی سیستم می‌توان هر کدام از روش‌های ذکر شده را به کار برد. اگرچه

$$\begin{aligned} & \text{۲- سیستم پیج کنترل:} \\ \begin{bmatrix} \dot{\alpha} \\ \dot{q} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} -0.313 & 56.7 & 0 \\ -0.0139 & -0.426 & 0 \\ 0 & 56.7 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \alpha \\ q \\ \theta \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0.232 \\ 0.0203 \\ 0 \end{bmatrix} \delta, \\ y &= [0 \ 0 \ 1] \begin{bmatrix} \alpha \\ q \\ \theta \end{bmatrix} + [0] \delta, \end{aligned}$$

۹- پی‌نوشت‌ها

- 1- Networked Control System
- 2- Multi Task
- 3- Real- Time
- 4- Object
- 5- Agent/Plant
- 6- Linked Package
- 7- Ordinary Differential Equations
- 8- In-Line First-Order Euler Update
- 9- Time Step
- 10- Hybrid
- 11- Waiting
- 12- Sending Control
- 13- Update
- 14- Solvers

- [5] Henriksson, Anton Cervin, **TRUETIME: Real-time Control System Simulation with ATLAB/Simulink**, Karl-Erik Azén Department of Automatic Control Lund Institute of Technology ox 118, SE-221 00 Lund, Sweden, 2002.
- [6] M. S. Branicky, M. P. Stephen and Wei Zhang, "Stability of Networked Control Systems With Time" Varying Transmission period, Proc. IEEE Conf. on Decision and Control, Las Vegas, Dec. 10-13, 2002.
- [7]
- [8] M. S. Branicky, L. Vincenzo, M. P. Stephen "Networked Control System Co-Simulation for Co-Design", Proc. of the American Control Conf. Colorado USA: Denever, 2003, 3341-3346.
- [9] Kim Cheong So, "Delay Modeling And Controller Desing For Networked Control Systems", Ph.D. thesis. University of East Anglia, 2001.
- [۱۰] "بررسی اثرات شبکه انتقال داده بر عملکرد سیستم‌های کنترل", امیر علی مهاجرپور، پروزه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۶.

۸- پیوست

معادلات در نظر گرفته شده برای سیستم پاندول معکوس و پیج
کنترل به صورت زیر می باشند:

- معادلات پاندول معکوس:

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \ddot{x} \\ \phi \\ \ddot{\phi} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & \frac{3g}{4L} & -\frac{3B_R}{4mL^2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{x} \\ \ddot{x} \\ \phi \\ \ddot{\phi} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -\frac{3}{4L} \end{bmatrix} u$$

$$y = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{x} \\ \ddot{x} \\ \phi \\ \ddot{\phi} \end{bmatrix} + [0]u.$$

$$g = 9.8, \quad m = 8kg, \quad L = 0.125m, \quad B_R = 0.1$$